

CEO Survey 2022: Ponderea directorilor generali din România care se așteapta la o încetinire a creșterii economice s-a dublat, de la izbucnirea razboiului în Ucraina

Optimismul directorilor generali din România privind evoluția economiei românești s-a redus după izbucnirea razboiului din Ucraina, potrivit ediției revizuite în aprilie a sondajului CEO Survey 2022, realizat de PwC România. Astfel, procentul celor care mizează pe o accelerare a creșterii PIB național scade la 34%, de la 59% la ediția din ianuarie a raportului, în timp ce ponderea respondenților care se așteapta la o încetinire a creșterii economice se dublează, de la 26% la 54%.

”De când exploram opiniile directorilor generali din România în cadrul CEO survey, au fost multe șocuri, însă modul în care au apărut și s-au juxtapus în ultimii doi ani – de la criza sanitară, la criza energetică, la inflația accelerată și război, cu toate efectele lor - nu se poate compara cu nicio perioadă anterioară. Deși porneam în 2022 sub auspicii favorabile și cu mare încredere, după ce economia României recuperase caderea brută din 2020, izbucnirea războiului din Ucraina a temperat așteptările executivilor din România și din întreaga lume”, a declarat **Dinu Bumbacea**, *Country Managing Partner PwC Romania*.

Fondul Monetar Internațional (FMI) a revizuit recent estimările la +2,2% pentru economia României (față de 4,8% anterior) și o inflație medie anuală de 9,3%, care în 2023 ar urma să scadă până la 4%. Ritmul de creștere anunțat de FMI este mai mare decât cel al Bancii Mondiale, care se așteapta la un avans al PIB național de doar 1,9%.

Războiul din Ucraina și-a pus amprenta și asupra încrederii directorilor generali din România în ceea ce privește capacitatea propriilor companii de a-și spori veniturile în următoarele 12 luni. Astfel, doar 20% dintre respondenți se declară extrem sau foarte încrezători în posibilitatea de majorare a cifrei de afaceri (procent în scădere de la 54% în ianuarie 2022), în timp ce alți 49% dintre aceștia sunt oarecum încrezători în perspectiva unui an mai bun.

Așa cum era de așteptat, războiul din Ucraina a reasezat lista preocupărilor și a influențat percepția directorilor executivi. Volatilitatea macroeconomică rămâne cea mai mare amenințare în opinia liderilor de afaceri din România, 54% dintre directorii generali din țara noastră declarându-se extrem sau foarte preocupați de acest risc (în ușoară creștere, de la 51% în ianuarie). Pe locul secund, urcă însă conflictele geopolitice (incluzând disputele legate de resurse și comerț, terorism, violența interstatală), ponderea respondenților care afirmă că sunt extrem sau foarte îngrijorați de acest pericol s-a dublat, ajungând la 43%.

Securitatea cibernetică rămâne pe poziția a treia, menționată de 31% dintre directorii de companii (în scădere de la

43% în ianuarie). Pe de altă parte, amenințarea pandemică scade din intensitate, doar 17% dintre liderii de organizații din România spunând că sunt extrem sau foarte preocupați de aceasta (în scădere de la 49% în ianuarie), în timp ce alți 40% manifesta o oarecare îngrijorare în privința acestui pericol.

În ceea ce privește oportunitățile de extindere, directorii generali din România vad oportunități atât pe piețele din apropiere, cât și pe cele îndepărtate. Astfel, comparativ cu anul trecut, importanța Statelor Unite (locul doi) și a Chinei (locul trei) a crescut pentru companiile din România, concomitent cu cea a unor piețe din Europa, nou intrate în top: Italia, Austria și Moldova. Germania se afla primul loc în topul piețelor cu oportunități de creștere.

”Ce credem că au învățat liderii de afaceri în acești ani? Ca există dependențe critice cărora trebuie să le găsească răspunsuri rapide, cum sunt: dependența energetică de Rusia, dependența lanțului de aprovizionare de China, dependența de semiconductori de Taiwan. Posibil că soluțiile pentru aceste dependențe să producă mai mult protecționism și mai puțină globalizare. Mai mult, pe lângă acești factori care au influențat masiv mediul economic și social, liderii de afaceri au avut de gestionat și transformări legate de forța de muncă, tehnologie, mediu și sustenabilitate - domenii în care presiunea schimbării s-a intensificat în ultimii ani și a impus uneori luarea unor decizii disruptive. Companiile din România - evident nu din toate sectoarele, ci în general - au reacționat și au acționat surprinzător de bine în acești ultimi doi ani, arătând că sunt reziliente și mature”, a mai spus **Dinu Bumbacea**.

În ceea ce privește politicile ESG, 27% dintre directorii executivi din România și-au luat angajamentul de a reduce emisiile de CO₂, un procent similar cu cel înregistrat în Europa Centrală și de Est (CEE) și la nivel mondial. Deși interesul pentru ESG este în creștere, strategiile de afaceri pe termen lung continuă să fie determinate de indicatorii non-financiari privind performanța de zi cu zi a afacerilor, cum ar fi satisfacția clienților, implicarea angajaților sau digitalizarea. Astfel, 30% dintre directorii generali din România spun că organizațiile lor lucrează la strategii de reducere a emisiilor de CO₂, dar 40% nu au un astfel de angajament.

De un deceniu, PwC CEO Survey explorează percepțiile directorilor generali din România privind evoluția economiei, precum și perspectivele, provocările și oportunitățile de dezvoltare ale organizațiilor pe care le conduc. În 2022, aproape 150 de executivi au răspuns chestionarului. Întregul raport CEO Survey România 2022 poate fi consultat [aici](#).